

دیم نی ک م گ : هون ر ، و رزش ، س کس و میدیا . . ف ردا چ تین . و رگ ا نی : گ ران ع بدو ا

ئازادی؛ پای هی شم ندی و هشیاری مر ف ب رووی ک یل تی و دوورخستند و ل ک م گ و سروشت، ه رو ها ت نگ ب رکردن و ی ژیان، ئ م هشیاری ش د کر ت ب د سبت ل ر ی زانیاری و .

ئ ن ن نی گرامشی، (زانیاری ل لاین هیچ ک س ک و م ن پ ن کراو ه رو ها ه موو ک س ک توانای بیرکردن و ی ه ی . ف ل س ف د س ت ی کی تایب ت م ند نی ، یان خو ن دن و ی ی کی زه نی نیی تایب ت ب ف یل س و ف کان . ه موو ب ش ری ت ف یل س و ف . ه رو ها د : ل و کات ی مر ف کان هشیار د ب ن و ب ناوی خ یان و ق س د کان و ه س و ک و ت د کان، نو ن رایی تی میکانیزی ه ز ب زرد ب ت .)

پ م میش ف ک ب ک م س یری ئ و با و ی گرامشی د کات س بار ت ب ر ی سی تاک ل ک م گ دا . ب ب وای ئ و ، خ ک پ و یستی ب و نیی ک سان ک ف ربکات ب ئ و ی راستیی کان بزائن، ک م گ ه موو شت ک ب روونی د بینت و د توانت ئاکام کانی شیبکا ت و . ب ه ر ح ا ، د س ا ت ک ه ی ر گری د کات و زانیار کان ب قازانجی خ ی ب کار د ن ت .

گرامشی و ف ک ئ و مان پ د ن ، ه موو ک س ک توانای ل کجیاکردن و ی چاک و خراپ و بینینی راست کانیان ه ی ، ئ گ ر چ و اش کاریی ک ن خ و ف ن ر ت ب ر گرتن ل بینینی راست کان . ئ ج ل ان ر ب ر ی خ ک ی کورد ئ و ی روونکرد ت و ک ه شم ندی گ ش ناکات تا کو ک م گ گ ش ن کات ، چونک د س ا ت داران ل ک ن و ب ئ س ت ا پیادی ئایدی ل ل ژ ی ب ک یل ب وونیان کردو و .

“ ل ک م گ ی س م ری ، نه می س ر و ی زیگ رات (Ziggurat) دانراو ب خدای ه شم ندی . نه می نا و است ب ئ و ئاین داران ی کاروباری سیاسی ب و د برد . نه می خوار و ش سازکرا بوو ب پیش و ران و جوتیاران ک ل ه موو بوار کانی ب ره مه ن اندا کاریان د کرد . ئ و م د ل ل ل ک ن و ب ئ س ت ا ل رووی نا و ر ک و گ ا نی ب س ردا ن هاتوو ، ت نها ئاست و ق بار ک ی گ و ر تر بوو . ” بیرم ند چ پ س شالیست کان ها و ان ل س ر ئ و ی ک د س ا ت دار تی ر ه ی ی ئ م ل ل لاین “ خودا نه نیی کان و ” ب و د ب ر ت . چونک با و ی س ر مای داری ک ه گری م رکی زانستی

مَدَد رَنه لَه رَهی نازادکردنی بازارو جیهانگیرییه و ره وایه تی به با دَستی خَیداو به سَر کَم مَگ و سروشْتدا به شو یه کی جیهانی. جیهانگیری وک یه کی سیستمی جیهانی یه کسان و دادیه ره و نمایشد کره، قودسیه تهک به دونیای مَد رَنه و کاپیتالیزم دَدرت کَه خَاییه لَه هَمو موو نَه رَنیه کی مَژووی و نایدیه لَه ژی و گوناھی سیاسی.

جیهانگیری و جیهان وک لادیه کی گفتوگی پهش خوتنه، و نه یه کی خَاییه لَه مَشکماندا درووست دَکات کَه هَموان تیایدا یه کسان، هَموان براون، هَموان دَخشن. لَه گَه نه و شدا جیهانگیری ناوی سیستم کَه دَو مَد ند کان و هَژار کان ئار زوویان دَستیان به هَمان شت بگات، به مام ته نه دَو مَد ند کان لَه توانایاندا یه دَستیان به و بگات کَه دَیان و ت.

لَه سَر کَه و دَست جیهان به ته لادیه کی، لَه سَر کی تر و ملیار ها دَلار خرجی به مبی نه ته می دَکَن به پاراستنی سنور کانی ناو نه و لادیه. لَه سَر کَه و به نامار باس لَه و دَکَن کَه چن کیسه نایله نی بازار کان به ته مایه پیسبونی ژینگه و به ته مایه هَمه ش لَه سَر جیهان، لَه دَست کَهی تر و و ستگ نه ته مَکان دَکَن و و دارستان کان لَه ناو دَ به.

لَه گَه هَمو نه مانیه کی وود دا، ملیه نه ها لَه خَ کی هَژار لَه و هاتانی جَراوجَره و به په ره شو و گو بهیستی نه و هَ واه دَ بن کَه ناسا نه ستر ره یه کی تری دَ زیو ته کَه به ژیان گونجاو وک نه لته رناتیفک دَ توانرته لَه دها توویه کی نزدیکدا گشتی به بکرته. لَه ناکامدا کَمینه یه کی لَه خَ کَه م نه په یه سَروته و سامانیان کردوو و وایانکردوو نه م جیهان به بکَ کی ژیان نه یته، هَ و دَ دَن خَیان بدزن و لَه و به رپر سیار ته یه ش و کوشتار و قَیرانی ئابوری و ووتاندن و یه سروش و به شو یه کی گشتی لَه مای کَم مَگ بکَن به هَژاران و چَ و ساو کان و.

نه گَر خَ کَه ته نه گَن لَه و کی وود دات، نه گَر رازیبون به و کی دَ سَته دَ یاندات، په ویستیان به گَه ینی دَ سَته نابهت. لَه م کاته دا ته نه (نازادی هَ بژاردنیان) هَ یه لَه نه وان نه و په دانانیه دَ سَته دَ یخاته په شیان. گیدنس -Giddens- دَ: (هیه هَ بژاردن یه کمان نیه هَ بژاردن بهت) چونک نه و یه لَه گَه ییدا به ره و وین (کَم مَک لَه هَ بژاردنیه ئا نه ز).

سَرمایه داری په ویستی نو و جَراوجَری فراهم کردوو به به کاره نهان. داه نهانی په ویستی نو واته دینامیکیت و نو به ونه و یه سَرمایه داری. لَه ره و ئاو زانی فیکرو په ویستیه کانی خَ کَه دَ بن. لَه م خا و هَمو نه م بواران ته کَه ناوی گَه مَک دَ بن، ته لَه فزیه،

رژنامہ، گف فار، ئیعلانات، سینما، سیکس، بشی مڈ، کڈمڈناس،
 دونیای خواردن، کلتور و ہونہر،
 گرنگیدان ب پرسی “ بسمای داریکردنی زانست، ہلز و
 ب نام کردن ل کڈمڈگدا ” ئج لان رگیسی ئم
 لب ری کھو و شان و وی کڈمڈگ و گش کردنی، ب مڈ پلکردنی
 زانست دگڈڈڈڈڈ و ب ہمان پرس۔
 “ ئوی ل ئمڈدا ب ت جگی گفتوگ ہژمونی کڈمپانیا زبلا
 جیہانی مڈ پلکردن کان ک توانیوان گڈورڈ ترین ہڈکشان ب
 سمای داری بدن ل روی مڈوید و، ئم پویو ندیدی کی
 راست وخی ب لب ری کھو و شان و وی کڈمڈگ و ہ ی۔ ب ب پرش
 و باوکردنی کڈمڈگ ناتوانرت قازانج کی ب مش و ی کڈڈڈ بکرت،
 ب ہ ہیچ ئامراز کی برہمہ نان۔ ” ناو ندی چار ساری کڈش
 زانست کان وک مڈارگ ی کڈڈاو ب ناو ندی خو قندری کڈش،
 نام بون و ہژمونی ئایدی لڈی۔

کڈش و و قیرانی زانک کان و ناو ندی ئکادیم کان رگی لب ناو ئو
 دڈدای۔ ب ی دسڈتداران، سڈکوڈگ ران، تڈکچ کان، ئوانی
 سیری کڈمڈگ دکن وک سڈچاو و ی ک ب چوسا و و، گرنگترین ئرک
 و حکمڈتک لب زہنیاندا بت وک ی کمین کار بیرکردن و یان لب
 کڈمڈگ لب و ی چن بتوانن مڈ پڈسی ہشم ندی بکن، ئم ب و
 مانای ی پرستگ دڈڈڈ ئرکی سڈر کی۔ پرستگ دوو رڈ دڈینڈت۔
 ی کڈم، کڈنتر ی ہشم ندی ئرک کی بندڈڈی ب زابوون۔
 دوو م، زڈر گونجاو و لب بار مامڈڈڈ کردن لڈگ کڈمڈگ و ئو
 وانگڈ ی ب لای و ب ہادار۔

ہیچ کڈش ی ک لب دوو بار بون و نیڈ: ئگڈر توانیت ئایکڈنڈانی
 نڈت و، ئاین، سڈکسیزم، وڈرزش و ہونہر بگڈی، ئو کاتڈ دتوانی
 کڈمڈگ ب ہر ئاراستڈ ی کڈا بت و بت بڈی۔ دڈستب سڈرداگرتنی
 ہشم ندی بندڈڈڈتیرینڈ ب گش کردن، وادکات کڈمڈگ لب مڈدا
 کراو تربت بڈووی سمای ی دراوی جہانیدا لب ہر سڈرد مکی تر۔ ”
 ئایا کڈمڈگ و خڈکانی سادڈ ئم ناکڈکیڈ گڈورڈی و ئم زوڈم
 زڈر دڈینڈ؟

بڈاڈ و، نا، چونک رڈپڈراونین۔
 Arundhati Roy دڈڈ، خڈک ب چاو بڈار دڈڈن۔
 خڈک فڈرکراو ہڈژاری نڈینڈت۔ چاویلک لب چاو دکن ب رڈگرتن
 لب بیننی چوسا و و زوڈم و ہڈاواردن جنسی و وڈرانکردنی
 سروشت۔ ب ی ہموو ناکڈکان و لا دڈن۔
 ئوانی مڈ پڈی زانیاری دکن لڈی ب دیلکردنی ع قڈمان و

دښه ناو ته و زمانه كې رښانه بڼه كارې دهه نين؛ زمانه كې نو دروستدكېن كې رڼه بڼه تالانې و كوشتار و كوشتنې بڼه كېمې ددات له رڼې هڅه اواردنې سېكسې و خاوندانې تې تاكگې رايدېو. سيستمې جيهانگيرې وېك سيستمېك كې هېمووان تېدا يېكسانين نيشان ددرېت وې هېموو كېس تېدا دتوانېت براوېت. جيهانگيرې و بېجيهاننېكردن له بري ئيمپرياليزم و ئيستعمار بېكار دبرېت. له جياتې سېرمایېدارې پېيان باشې بوترېت بازارې ئازاد. سېرمایېدارې مانايېك دېبخشېت واتې خاوندان سېرمایېو چېوسانېو، بېمېم ئازادې وشېيكي باشرې، بازارې ئازادېش ئازادې دښت.

تهوانې كېمې كوژې دكېن و تهوانې بېدېنگې هېدېبڅرن له بېرانېر تهو تهوانې و هېوېدېدن بې وشې پردېپېشې بېكېن. له جياتې چېنېسايېد وشېيكي رڼونېقدار بېكار دېهېنن (پاكتاوي رېگېزې).

پاساو بې داگيركارې وېاتانې تر دښه وې بې درې (شې له دژې تيرې).

تهو كېشېيېيان وا ناساندوې (پېويستې بې كېتايې، سامانېش ديارېكراو) وېريانگېا بېسېر هېموو زمانېكانې دونيا، بېهېر حاې پېچېوانېكې راستې. پېويستې ديارېكراو و سامانېش بېشې هېموو جيهان دېكات.

بېدېر له زمان و بابېت هېمېشې و له هېموو بېنېيېكدا تهو دېستېواژېيې بېكار دېهېنن (تهو كېشې خېتې). تهو دېستې واژېيې هېموو كېس له دژې يېكتر بېكارې دښت. تهو دېرېينېكي تهو بېدي سيستمې سېرمایېداريې له بېرانېر هاوكارې كېمېاېتېدا. بېمېم چې روودېدا كاتېك كېسانېك له بېرانېر تهو بارو دېخې نا مرېفانېي سيستمې سېرمایېداريېدا دېوېستېتېو؟

سېرېتا، رڼوانې دېكرېن بې چارېسېر، خې چارېسېركېريش باس له چارېسېري شېشگېانې ناكات. بېلای تهوانېو كېشېكې له بارو دېخېكېو گوزېرانېاندا نيې، بېمېم له سيستمېدا تهو كېسېي نېيېوت تېدا بڅېت و لهگېيېدا بسازېت بې نېخېش له قېمېم ددرېت.

سېرېكيترين و بېرايترين كارېك كې دېكرېت تهو نجام بدرېت له داېيېنگې و قوتاېخانې سېرېتاېيكاندا فېركردنې راهاتنې. مناېان رادېهېنرېن بې خېگونجانېدن لهگېيې سېركوت و چېوسانېو له سيستمېي سېرمایېداريېدا. تهو مناېانېي چېرېك پېيوېنديدارن بې سېرېخېبوونېو و پېرسيار دېورژېنن له بېرانېر تهو سيستمې، تهوانې بې ناسېركېوتوو له قېمېم ددرېن، تهو منداېانېي تر كېدېن بېكېاي تهو سيستمې بېسېركېوتوو له قېمېم ددرېن.

جارج ئورول (George Orwell) لى كىتابىدا بىلەن ئونىشەن ۱۹۸۴ كى
 لى ۱۹۴۹ نووسىويىتى: ئىوان لىمان دىگەن بىلەن ئاگا و بىلەن زانىارىيىن
 لىسەر ئىم بارودىخ ترسناك. ئىدەس ھەكسى (Aldous Huxley) لى
 ۱۹۳۲ لى كىتابىدا The Brave New World لى و كىسانە دىترسە كى
 بايى ئىو زانىارىيان كىكە كىدەت بىلەن ئىوۋى خەك بىلەن ئاراستە
 ياسفست و خەپىستىدا بىلەن.

[illegible]

کټ واته، چيېکرت له بـرانـبـر ئـم دـځـ رـشـيـنـيـي؟ چـيـدـکـيـت؟
 ئا و نه دانه وو له وای چ وانـيـک له قـوتـاـبـخـانـه و زانـکـه کـانـدا
 د خوـنـرـت، هـوايـي رـژـنـامـو و بـرـنـامـه تـلـفـزيـي نـکـان و ئـنـدازـيـار
 کـمـايـي تـيـيـکـان، لـو تـبـگـن کـه ئـم سـرچـاو هـوايـانـه بـلـايـن
 نين. پـرسـيـار کـردن و چـالاکـکردنـي هـزـي خـمـان نـيـوـي چـارـسـر کـيـي.
 نا ازيـبوون وړ تـکـردنـو، جـوـان بـشـوـنـځـيـدا د هـنـت، چـونـکـه
 کار کـردن باسـتـرین کار کـيـي بـه ئاراسـتـي ئازادـي خـو کـدا. نا ازيـيـتي،
 رـتـکـردنـو و پـرسـيـار کـردن بـواتـي ئـو دـت تـاک و کـمـگـل
 جـيـاتـي ئـوان بـيـرد کـنـو و خـيـان د بـنـه سـرچـاوـي زانـيـار بـه
 خـيـان. بـر هـمـي زانـيـار له اـيـي ئـم هـشـيار بـو د بـتـي مـايـي
 تـکـکـشـان دژ بـه د سـتـات. ئـم هـز لـم رـيـو و گـشـد کـات و
 سـرکـوـتن بـد سـت د هـنـت بـرانبـر ئـو هـزـي کـه پـيـوايـي هـز کـي
 قـا بـيـلي تـکـشـکان نـيـي.

فردا چہ تین (Ferda Çetin)

د رچووی کډل لټی مافه لږ زانکې ئیستانبو. وک رښنام وان
کاریکردو و لږ ه ټن نام ی Yeni Ülke ه رو ها رښنام ی Özgür
Gündem و Özgür Ülke ئ مان ه موو ل تورکیا ب او د بن و،
ه رو ها Özgür Politika ک ل و رو یا ب او د ب ټ و. ل م ک نا

تەلەفزییە نا نەش کاریکردوو، Med TV, Medya TV, Roj TV, Sterk TV and Med Nuçe TV. ئەندامی یەکێتی نووسەرانی فەرەنس SNJ و فیدراسیەنی رۆژنامەوانی نەونەتەوی IFJ.

سەرچاوە:

Challenging Capitalist Modernity III

Documentation of the 2017 Conference

P55-59